

Текст **Правила о промени снабдевача** објављена су у „Службеном гласнику РС“ број 65/15 (ступила на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно 1. августа 2015. године)

Текст **Одлуке о изменама и допунама Правила о промени снабдевача** објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 10/17 дана 14. фебруара 2017. године (ступила на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно 22. фебруара 2017. године)

Правила о промени снабдевача Интерно пречишћен текст-незванична верзија

1. Предмет уређивања

Овим правилима уређују се услови и поступак промене снабдевача који снабдева крајњег купца по уговору о потпуном снабдевању електричном енергијом или природним гасом у складу са законом који уређује област енергетике, као и права, обавезе и рокови за поступање оператора система, снабдевача и крајњег купца у поступку промене снабдевача.

2. Појмови

Поједини изрази који се користе у овим правилима имају следеће значење:

1) Место примопредаје – место на коме снабдевач предаје а крајњи купац преузима електричну енергију или природни гас, а које је, у складу са законом који уређује област енергетике (у даљем тексту: Закон), ближе одређено прописима који уређују услове испоруке и снабдевања електричном енергијом, односно природним гасом;

2) Нови снабдевач – снабдевач са којим је крајњи купац закључио или са којим намерава да закључи уговор о потпуном снабдевању електричном енергијом или природним гасом;

3) Оператор система – оператор преносног система електричне енергије, оператор дистрибутивног система електричне енергије, оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије, оператор транспортног система природног гаса и оператор дистрибутивног система природног гаса на чијем систему се налази место примопредаје крајњег купца;

4) Промена снабдевача - поступак који се води на захтев крајњег купца ради утврђивања испуњености услова за престанак снабдевања од стране тренутног снабдевача и истовремено отпочивање снабдевања од стране новог снабдевача (поступак преласка снабдевања крајњег купца са тренутног на новог снабдевача);

5) Снабдевач – ималац лиценце за обављање енергетске делатности снабдевања електричном енергијом, снабдевања природним гасом или јавног снабдевања природним гасом, као и енергетски субјект који је, у складу са Законом, одређен да пружа јавну услугу снабдевања;

6) Тренутни снабдевач – снабдевач који снабдева крајњег купца на месту примопредаје у тренутку покретања поступка промене снабдевача.

Остали појмови употребљени у овим правилима имају исто значење као у Закону о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14).

3. Опште одредбе

3.1. Крајњи купац електричне енергије или природног гаса који се у смислу Закона снабдева по уговору о потпуном снабдевању (у даљем тексту: купац), има право да изабере новог и промени тренутног снабдевача

под условима утврђеним Законом и прописима донетим на основу Закона, законом који уређује облигационе односе, важећим уговором о потпуном снабдевању и овим правилима.

Испуњеност прописаних услова за промену снабдевача на месту примопредаје, на захтев купца, испитују оператор система, нови и тренутни снабдевач, у поступку прописаном овим правилима.

Ако купац испуњава прописане услове за промену снабдевача, оператор система обезбеђује мерне податке за дан у коме престаје уговор о потпуном снабдевању са тренутним снабдевачем и евидентира промену снабдевача на месту примопредаје.

Дан промене снабдевача у смислу ових правила (у даљем тексту: дан промене снабдевача) је дан за који оператор система обезбеђује мерне податке за место примопредаје купца из става 3. ове тачке.

3.2. Промена снабдевача електричном енергијом, односно природним гасом је бесплатна за купца.

Промена снабдевача не може трајати дуже од 21 дан (три недеље) од дана предаје уредног захтева.

3.3. Ова правила се не примењују за случај када купац, због престанка снабдевања од стране тренутног снабдевача, отпочне да користи јавну услугу снабдевања електричном енергијом или природним гасом по сили Закона или по посебном захтеву поднетом резервном снабдевачу природног гаса, у ком случају купац право на коришћење јавне услуге гарантованог, јавног, односно резервног снабдевања остварује по аутоматизму, под условима и на начин утврђен Законом и прописима који уређују услове испоруке и снабдевања електричном енергијом, односно природним гасом.

Ова правила, у складу са Законом сходно примењује и оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије, нови и тренутни снабдевач купца који захтева промену снабдевача на месту примопредаје за објекат прикључен на затворени дистрибутивни систем електричне енергије.

Ова правила се примењују и у случају када купац захтева промену услова и цене снабдевања код енергетског субјекта који је истовремено и ималац лиценце за снабдевање електричном енергијом, односно природним гасом и енергетски субјект одређен да у складу са Законом пружа јавну услугу гарантованог, јавног или резервног снабдевања, под условом да купац, код овог правног лица који је његов тренутни снабдевач, захтева уговарање друкчијих услова и цене снабдевања ради:

1) отпочињања гарантованог снабдевања електричном енергијом, односно јавног снабдевања природним гасом, уз истовремени престанак снабдевања које је уговорио на тржишту са овим правним лицем као имаоцем лиценце за снабдевање, или

2) отпочињања снабдевања под условима и ценама које на тржишту нуди ово правно лице као ималац лиценце за снабдевање, уз истовремени престанак гарантованог, јавног односно резервног снабдевања електричном енергијом или природним гасом.

Купац из става 3. ове тачке, када захтева промену услова снабдевања, подноси захтев за промену снабдевача у складу са овим правилима, а правно лице из става 3. ове тачке у поступку промене учествује и иступа и као тренутни и као нови снабдевач у смислу Закона и ових правила.

4. Услови за промену снабдевача

4.1. Купац има право да поднесе захтев за промену снабдевача у свим случајевима у којима се, било у улози новог, било у улози тренутног снабдевача, налази ималац лиценце за снабдевање електричном енергијом и енергетски субјект одређен за гарантованог снабдевача електричном енергијом, односно ималац лиценце за снабдевање природним гасом и лиценце за јавно снабдевање природним гасом.

Купац коме престаје уговор о потпуном снабдевању на месту примопредаје има право да за то место примопредаје захтева промену снабдевача ако поднесе уредан захтев новом снабдевачу најраније 30, а најкасније 21 дан (три недеље) пре дана у коме тренутни снабдевач престаје да га снабдева.

Купац који користи услугу резервног снабдевања може поднети захтев за промену снабдевача у било ком тренутку након закључења уговора о потпуном снабдевању са резервним снабдевачем, а најкасније 21 дан (три недеље) пре дана у коме купцу престаје право на резервно снабдевање.

4.2. Право да захтева промену снабдевача има купац који се тренутно снабдева по уговору о потпуном снабдевању електричном енергијом или природним гасом ако са новим снабдевачем уговори потпуно снабдевање на месту примопредаје на коме захтева промену снабдевача.

Поступак промене снабдевача води се само са једним снабдевачем.

Купац једним захтевом може захтевати промену снабдевача за више места примопредаје под условом да су сва места примопредаје на систему истог оператора система.

4.3. Купац има право да промени снабдевача ако је у смислу Закона пре промене снабдевача са тренутним снабдевачем регулисао обавезе из уговора о потпуном снабдевању.

Регулисање уговорених обавеза из става 1. ове тачке је самостална правна целина без чијег испуњења нема услова за промену снабдевача.

4.4. Тренутни снабдевач снабдева купца током трајања поступка промене снабдевача у складу са закљученим уговором о потпуном снабдевању електричном енергијом или природним гасом, закључно до дана у коме престаје уговорено снабдевање.

Тренутни снабдевач купцу обрачунава продату електричну енергију, односно природни гас и издаје рачун за сваки обрачунски период у року уговореном у складу са прописима, које рачуне купац плаћа у року доспелости, при чему тренутни снабдевач потрошњу коју купац има закључно до дана промене снабдевача обрачунава и купцу издаје обрачун (коначни) најкасније у року од шест недеља од дана промене снабдевача.

5. Поступак промене снабдевача

5.1. Поступак промене снабдевача покреће купац подношењем захтева новом снабдевачу.

5.2. Захтев за промену снабдевача купац подноси у два примерка, тако да захтев садржи:

1) пословно име, односно назив купца, седиште, матични број, ПИБ, одговорно лице (за правно лице и предузетника), односно име и презиме, пребивалиште купца (за физичко лице);

2) идентификациони број места примопредаје из базе мерних места и евиденција (шифре) крајњих купаца електричне енергије, односно природног гаса;

3) број, датум и трајање уговора о потпуном снабдевању који је купац закључио са новим снабдевачем;

4) датум предаје захтева за промену снабдевача;

5) пословно име, седиште и друге пословне податке тренутног снабдевача;

6) број, датум и трајање уговора о потпуном снабдевању који је купац закључио са тренутним снабдевачем.

Купац може поднети захтев за промену снабдевача и на обрасцу који сачињава нови снабдевач, у складу са овим правилима а према моделу Обрасца ПС-1 који је, као упутство за примену правила у овом делу, објавила Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) на интернет страници (www.aers.rs).

5.3. Купац новом снабдевачу уз захтев прилаже:

1) саопштење којим тренутном снабдевачу отказује уговор о потпуном снабдевању, или га раскида када на то има право, ако је отказни рок 30 дана од дана доставе овог саопштења;

2) саопштење којим резервном снабдевачу отказује уговор о потпуном снабдевању;

3) обавештење тренутном снабдевачу да уговор о потпуном снабдевању престаје на месту примопредаје због истека рока на који је закључен, или због истека отказног рока који већ тече по основу раније саопштеног отказа, уговорене измене или раскида уговора (купац коме престаје снабдевање у смислу тачке 4.1. став 2. ових правила).

Доказ из става 1. подтач. 1)-3). ове тачке садржи податке о месту (местима) примопредаје како су она наведена у захтеву, податке о датуму закључења и трајању уговора, односно трајању отказног рока, како је приказано на Обрасцу ПС-2 који је, као упутство купцу за примену правила у овом делу, објављен на интернет страници Агенције за енергетику Републике Србије (www.aers.rs).“.

5.4. Предаја поднесака и достављање писмена у смислу ових правила врши се непосредно, препорученом пошљицом или телефаксом.

Сматра се да је достављање уредно извршено даном уручења писмена примаоцу, односно даном пријема потврде (телефакса) примаоца да је писмено уредно отпослато.

Лице одређено за пријем поднесака потврђује пријем поднеска.

Предаја, достављање и потврда пријема поднеска може се вршити и електронским путем ако су испуњени прописани услови утврђени законом који уређује електронски потпис, законом који уређује електронски документ и законом који уређује електронску трговину.

5.5. Рокови утврђени овим правилима рачунају се на дане, при чему се дан у који пада догађај од којег се рачуна трајање рока не урачунава, већ се за почетак рока узима први наредни радни дан.

5.6. Нови снабдевач по пријему захтева купца испитује његову уредност.

Ако је захтев купца неразумљив или непотпун, нови снабдевач у року од три дана од дана пријема захтева позива купца да формалне недостатке захтева отклони у примереном року, уз упозорење на последице пропуштања (уређење захтева).

У случају да купац, иако уредно позван, не отклони недостатке захтева у остављеном року, нови снабдевач ће обавестити купца да нема услова за промену снабдевача у року од осам дана од дана протекла остављеног рока.

Изузетно, када је захтев поднео а да са новим снабдевачем није уговорио потпуно снабдевање, подносилац захтева са новим снабдевачем може закључити уговор у року од четири дана од дана подношења захтева, у ком случају ће истовремено уредити захтев уписивањем податка из тачке 5.2. подтачка 3) ових правила, а у супротном нови снабдевач ће обавестити подносиоца захтева да нема услова за вођење поступка промене снабдевача.

5.7. Када купац поднесе уредан захтев новом снабдевачу са којим је уговорио потпуно снабдевање, нови снабдевач наредног дана од дана пријема уредног захтева један примерак прослеђује оператору система на даље поступање.

5.8. Оператор система, у року од три дана од дана пријема захтева за промену снабдевача проверава уредност захтева и тачност података на основу увида у евиденције купца и базе података које води за место, односно места примопредаје из поднетог захтева.

Када утврди да је захтев уредан и подаци из захтева усклађени са подацима из база и евиденција које води, оператор система прослеђује тренутном снабдевачу на изјашњење доказ из тачке 5.3. ових правила, најкасније четвртог дана од дана пријема захтева.

Када утврди да је купац коме престаје снабдевање пропустио да поднесе захтев у прописаном року из тачке 4.1. ст. 2. и 3. ових правила, оператор система проследиће тренутном снабдевачу доказ из тачке 5.3. у складу са овим правилима, без одлагања, а најкасније у року из става 2. ове тачке.

5.9. Ако захтев садржи формалне недостатке, оператор система о томе обавештава новог снабдевача који, у року не дужем од три дана од дана пријема овог обавештења, позива купца у складу са тачком 5.6. став 2. ових правила да захтев исправи у примереном року.

Ако оператор система на основу увида у базе и евиденције које води, утврди да је на месту примопредаје обустављена испорука електричне енергије или природног гаса или да је објекат искључен са система у смислу Закона или да подносилац захтева није у базама података евидентиран на месту примопредаје као купац електричне енергије, односно природног гаса, оператор система обавештава купца и новог снабдевача о разлозима због којих нема услова за поступање по захтеву за промену снабдевача.

Када оператор система заприми више захтева од различитих снабдевача за исто место, односно места примопредаје, он позива купца да се, у року од три дана од дана пријема позива, изјасни по ком од више поднетих захтева тражи даље поступање, уз упозорење купцу на последице пропуштања, па ако се купац у остављеном року не изјасни, оператор система обавештава купца да нема услова за промену снабдевача ни по једном од запримљених захтева, о чему обавештава и све нове снабдеваче који су проследили захтеве тог купца.

5.10. Тренутни снабдевач може да изјави образложени приговор у року од три радна дана од дана пријема доказа из тачке 5.3. ових правила ако купац није регулисао уговорене обавезе према тренутном снабдевачу.

Тренутни снабдевач који купцу приговора због неизмирења уговорених доспелих обавеза за потпуно снабдевање електричном енергијом или природним гасом, овај приговор може да изјави само ако

купац није регулисао уговорене обавезе по рачунима које је издао купцу, ако су они доспели на плаћање најкасније до дана који претходи дану у коме је тренутни снабдевач примио доказ из тачке 5.3. ових правила.

Ако тренутни снабдевач изјави приговор у року из става 1. ове тачке правила, он га доставља оператору система који приговор тренутног снабдевача прослеђује на увид купцу и новом снабдевачу, најкасније трећег дана од дана његовог пријема.

Даном доставе приговора купцу и новом снабдевачу поступак промене снабдевача сматра се спроведеним у складу са овим правилима, а купац и нови снабдевач обавештеним о разлозима због којих купац нема право да промени снабдевача.“

5.11. Ако тренутни снабдевач не изјави приговор у року од три дана од дана уручења доказа из тачке 5.3. ових правила, или приговор не образложи, оператор система, осмог дана од дана прослеђивања ових доказа тренутном снабдевачу, обавештава купца и новог снабдевача да су испуњени услови за промену снабдевача.

Оператор система обезбеђује мерне податке за дан у коме престаје уговор о потпуном снабдевању са тренутним снабдевачем, односно за дан у који истиче отказни рок, и на овом месту примопредаје евидентира промену снабдевача у базама и евиденцијама које води.

Даном промене снабдевача у коме престаје уговорено снабдевање од стране тренутног снабдевача, отпочиње примена уговора о потпуном снабдевању купца од стране новог снабдевача.

Уговор о потпуном снабдевању који је купац закључио са новим снабдевачем примењује се под условом да је, до дана промене снабдевача, нови снабдевач са оператором система уговорио и приступ систему, односно уредио балансну одговорност за ово место примопредаје у складу са Законом и прописима које оператори доносе на основу Закона.

6. Посебне обавезе оператора система у поступку промене снабдевача

6.1. Ако у конкретном случају не буде услова да се у року који је краћи од 21 дана спроведе поступак у складу са овим правилима (а поступак је вођен по захтеву који је купац пропустио да поднесе у прописаном року из тачке 4.1. ст. 2. и 3. ових правила), оператор система на том месту примопредаје обезбеђује мерне податке за дан у коме купцу престаје снабдевање и евидентира гарантованог, јавног, односно резервног снабдевача ако купац испуњава услове из Закона за коришћење ове јавне услуге, а у супротном му обуставља испоруку.

Оператор система поступа у складу са ставом 1. ове тачке и ако у току поступка промене снабдевача сазна за стечај или ликвидацију тренутног снабдевача или од стране Агенције буде обавештен о коначности решења о престанку или одузимању лиценце тренутном снабдевачу.

У случајевима из ст. 1. и 2. ове тачке, оператор система обезбеђује мерне податке за место примопредаје за дан у коме престаје уговор купца и тренутног снабдевача, односно за дан у који наступају правне последице отварања стечаја или ликвидације, односно коначност решења Агенције о престанку или одузимању лиценце тренутном снабдевачу.

Оператор система у року од осам дана од дана сазнања за престанак снабдевања обезбеђује мерне податке за место примопредаје и доставља их купцу, гарантованом, односно јавном или резервном снабдевачу, као и ранијем снабдевачу купца чији је уговор престао истеком уговореног рока, отварањем стечаја, ликвидацијом, односно престанком или одузимањем лиценце, уз навођење датума на који се мерни подаци односе.

Купац који није успео са захтевом за промену снабдевача из разлога наведених у ст. 1. и 2. ове тачке правила, ако је по престанку снабдевања отпочео са коришћењем јавне услуге гарантованог, јавног или резервног снабдевања по сили Закона, може новим захтевом тражити промену тренутног снабдевача (тренутног пружаоца јавне услуге).

6.2. Ако нови снабдевач у прописаном року није обезбедио приступ систему, односно уредио балансну одговорност за место примопредаје у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона, или је од уговореног приступа систему одустао пре почетка испоруке, оператор система обезбеђује мерне податке за место примопредаје за дан у коме уговор о потпуном снабдевању купца и тренутног снабдевача престаје и на месту примопредаје евидентира пружаоца јавне услуге снабдевања ако купац има право на гарантовано,

јавно, односно резервно снабдевање, у складу са Законом и прописима који уређују услове испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом.

Купцу из става 1. ове тачке који нема право на пружање јавне услуге снабдевања по сили Закона или по посебном захтеву резервном снабдевачу природног гаса, оператор система обуставља испоруку у складу са Законом.

У случајевима из ст. 1. и 2. ове тачке оператор система обавештава купца, новог и тренутног снабдевача, односно пружаоца јавне услуге снабдевања о мерним подацима обезбеђеним за место примопредаје, као и о почетку коришћења јавне услуге снабдевања, односно обустави испоруке електричне енергије или природног гаса.

7. Обавезе тренутног снабдевача, новог снабдевача, оператора система и купца

7.1. Ималац лиценце за снабдевање електричном енергијом и гарантовани снабдевач електричном енергијом има право да учествује у поступку промене снабдевача у својству новог снабдевача, под условом да је уредио балансну одговорност у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона.

Ималац важеће лиценце за снабдевање природним гасом и ималац лиценце за јавно снабдевање природним гасом има право да учествује у поступку промене снабдевача у својству новог снабдевача.

7.2. Снабдевач, гарантовани односно јавни или резервни снабдевач електричном енергијом и природним гасом када објављује и на други начин купцу чини доступним општу понуду за закључење уговора о потпуном снабдевању, формуларни уговор и контролну листу са практичним информацијама о правима и обавезама уговорних страна за случај прихватања понуде, информисање купца и о његовом праву да захтева промену снабдевача и упознаје је га са условима под којима купац може променити снабдевача, имајући у виду понуђено трајање уговора и услове под којима уговор може престати, укључујући и случај промене уговорене цене снабдевања.

Оператор система, тренутни и нови снабдевач, личне податке и податке о потрошњи крајњег купца на месту примопредаје размењују и користе у складу са законом и искључиво у сврхе вођења поступка промене снабдевача.

Уговором о потпуном снабдевању нови снабдевач и купац по правилу уговарају снабдевање почев од дана промене снабдевача.

7.3. Тренутни снабдевач не може купцу који захтева промену снабдевача ускратити право на отказ или раскид уговора наметањем обавеза које нису уговорене.

7.4. Оператор дистрибутивног система пре дана промене снабдевача о месту примопредаје обавештава оператора преносног, односно оператора транспортног система, и оператора дистрибутивног система на чији систем је повезан, у складу са Законом и правилима које оператори доносе на основу Закона.

Оператор система, у складу са правилима која уређују рад тржишта електричне енергије, односно правилима која уређују рад транспортног система, без одлагања, а најкасније у року од три дана од дана промене снабдевача, ажурира регистар балансне одговорности.

Оператор система, без одлагања, а најкасније у року од три дана од дана промене снабдевача ажурира базе података које води у складу са Законом.

7.5. Нови снабдевач, под условима прописаним Законом и правилима која уређују рад транспортног, односно дистрибутивног система природног гаса, уговора услугу транспорта природног гаса до места примопредаје за купца чији је објекат прикључен на транспортни систем, односно уговара приступ дистрибутивном систему за природни гас ако је објекат купца прикључен на дистрибутивни систем природног гаса.

О потпуном снабдевању које је уговорио са купцем на месту примопредаје за објекат прикључен на дистрибутивни систем природног гаса, нови снабдевач обавештава и оператора транспортног система, у складу са Законом и правилима која уређују рад транспортног и дистрибутивног система природног гаса.

Када оператор транспортног система оцени да ће због промене снабдевача настати потреба за усклађивањем уговорених непрекидних годишњих капацитета транспортног система, он о томе обавештава снабдеваче који су уговорили услугу транспорта на том месту излаза, односно улаза и излаза, и позива их да, у складу са прописима, ускладе уговоре о транспорту.

7.6. Купац има право да захтева промену снабдевача за случај пресељења у други објекат под условом да је оператор система претходно поднео пријаву промене права власништва, односно права коришћења на овом објекту, у складу са прописима који уређују услове испоруке, да је оператор система, у базама и евиденцијама које води, на овом месту примопредаје евидентирао подносиоца пријаве као крајњег купца као и да на овом месту примопредаје није извршена обустава испоруке.

8. Прелазне и завршне одредбе

8.1. Поступци започети до дана почетка примене ових правила наставиће се по прописима по којима су започети.

8.2. Ова правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.